

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1925

ΑΡΙΘ. 48

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ Γ'

Εἶδομεν ἕως τοῦδε πῶς σκέπτονται ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς μετὰ τὴν ἐπίσημον συμμετοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς ἀγγλικανικὰς ἑορτὰς ἐπὶ τῇ 1600ῇ ἑπετηρίδι τῆς ἐν Νικαίᾳ Ἀ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἄς ἐκθέσωμεν νῦν καὶ τὰς ὀρθοδόξους ἀπόψεις, ὡς ἡμεῖς τὰς ἐννοοῦμεν καὶ τὰς συναισθανόμεθα.

Ἡ ἐγκαρδιότης τῶν σχέσεων Ὁρθοδοξίας καὶ Ἀγγλικανισμοῦ ἐγκαινιάζεται διὰ τῆς μεταξὺ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας Γεωργίου Ἄββοτ (ΙΖ' αἰὼν) ἀλληλογραφίας. Πῶς δὲ σκέπτεται ὁ Λούκαρις περὶ Ἀγγλικανῶν ὡς χριστιανικῆς ὁμολογίας δηλοῦται ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν προσφωνεῖ τὸν Ἀγγλικανὸν Πρωθιεράρχην, ὅστις δὲν διωφέρει προσφωνήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς Ἀρχιεπίσκοπον Ὁρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας. Διότι προσφωνεῖ «Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Καντουαρίας καὶ Προέδρῳ τῆς ἐν . . . Ἀγγλίᾳ Καθολικῆς Ἐκκλησίας κυρίῳ Γεωργίῳ τῷ Ἄββα . . . ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν Μετρούπολιτος» (Νέα Σιών Γ', σ. 3'.

Ἐκτοτε, ἂν ἐξαίρεσωμεν τὰς ἐν ἀρχῇ τοῦ 17' αἰῶνος διεξαχθείσας σπουδαίας συζητήσεις περὶ ἐνώσεως τῶν Ἀγγλῶν Ἀνωμότων μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πολλάκις περιστατικαὶ ἀφορμαὶ ἔφερον εἰς ἐπαφὴν Ἀρχηγούς τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς Ἱεράρχας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ αἱ σχέσεις αὗται δὲν ἔχουσι χαρακτηριστὰ προσδοτικῆς ἐξελίξεως τῶν σχέσεων μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν Ἐνωσιν. Τοῦναντίον περιοριζόμενα εἰς τὴν ἐκδήλωσιν φιλικῶν ἀπλῶς σχέσεων, δὲν ἐμμένονσι κἂν εἰς τὴν μορφὴν τῆς προσφωνήσεως τοῦ Λουκάρεως, ὡς δύναται τις νὰ ἀντιληφθῇ παρατηρῶν τὴν λιτότητα τῶν προσφωνήσεων πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντερβουρίας εἰς νεώτερα Πατριαρχικὰ πρὸς αὐτὸν γράμματα. Προφανῶς οἱ νεώτεροι ἀρχηγοὶ τῆς Ὁρθοδοξίας αἰσθάνονται

ποιὰν τινα στενοχωρίαν εἰς τὰς σχέσεις τῶν πρὸς τὸν Καντερβουρίας. Τὸν τιτλοφοροῦν ἀπλῶς Σεβασμιώτατον, δὲν τοῦ ἀρνοῦνται τὴν ιδιότητα «ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ», οὐδεὶς ὅμως τὸν ὀνομάζει «Μακαριώτατον Πρόεδρον τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ Καθολικῆς Ἐκκλησίας». Ὁ Πατριάρχης μάλιστα Ἀλεξανδρείας Φώτιος, ἄρδην διαφωνῶν πρὸς τὸν προκατόχον του Κύριλλον Λούκαριν, ἐπρωτίμα μέχρι τῶν παραμονῶν τοῦ εἰς Λονδίνον ταξειδίου του νὰ ἀναφέρῃ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντερβουρίας ἀπὸ τοῦ «Πανταίνου», ὅσακις ἦτο ἀναπόφευκτον, μὲ τὸν ἀγγλικὸν τίτλον «His Grace,» πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ τίτλου Σεβασμιώτατος.

Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἢ τὸ 1869 προσωπικὴ ἐπικοινωνία τοῦ Ἀλεξάνδρου Λυκούργου, Ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου, μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν ἐν Λονδίῳ διακρίνεται ἐπὶ ἐπιφυλακτικότητι, οὐδὲ ἠδύνατο νὰ φέρῃ ἄλλον χαρακτήρα, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Λυκούργος ὀλίγοις μῆνας πρότερον, ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνεβάπτισε καὶ ἐξαριστόνησε τὸν Ἰάκωβον Χρυστάλ ἱερέα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας προσελθόντα εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Αἱ μόναι πράξεις ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, αἵτινες ἠδύνατο νὰ ἔχουσι ἐσωτέραν τινὰ σημασίαν σχετικὴν πρὸς τὴν ἔνωσιν, ἦσαν αἱ τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ' ἐπιτρέψαντος τὴν κηδεῖαν Ἀγγλικανῶν ὑπὸ ὀρθοδόξων ἱερέων καὶ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νικοδήμου (1883-1890) παραχωρήσαντος ὅπως ἀγγλικανοὶ ἱερεῖς τελῶσι λειτουργίαν κατὰ καιροὺς εἰς τὸ Ὁρθόδοξον παρεκκλήσιον τοῦ Πατριάρχου Ἀβραὰμ παρὰ τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως

Σπουδαίως προήχθησαν αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ Ὁρθοδόξων ἐπὶ τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Κωνσταντίνου Ε' πρωτοστατήσαντος τοῦ τότε Μ. Πρωτοσυγκέλλου τοῦ Πατριαρχείου καὶ εἰτα Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου, ὅστις καὶ τὴν ἱερωσύνην τῶν Ἀγγλικανῶν παρεδέχετο ὡς ἔγκυρον. Εἰδικῇ Ἐπιτροπῇ, καταρτιθεῖσα τότε ἐν ΚΠόλει ἐκ τῶ Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἐμελέτησεν ἐπισταμένως τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἔνωσιν ζητήματα, καρπὸς δὲ τῶν ἀναπτυχθεισῶν ἐγκαρδιῶν

σχέσεων υπήρξε και η απόφασις ὅπως ἀμοιβαίως ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Καντερβουρίας ἀνακοινῶσι τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν, ὧν προΐστανται, γεγονότα πρὸς ἀλλήλους. Πρὸς τοὺς ἄλλοις εἰς μνήμην τοῦ Ἑλλήνου Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας ἀπεστάλη ἕξ Ἀγγλίας μεγάλη δωρεὰ πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Πατριαρχικοῦ τυπογραφείου ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐκδόσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἣτις καὶ ἐγένετο. Ἐκτοτε ἀνεπτύχθη στενωτέρα ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Καντερβουρίας. Οἱ Οἰκουμενὸς Πατριάρχαι ἀνιγγέλλον τὴν ἐκλογὴν των πρὸς αὐτόν. Τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος, χαίρεισας μετὰ τὴν ἐκλογὴν του τὸν Καντερβουρίας καὶ δι' αὐτοῦ τοὺς Ἀγγλικανούς Ἐπισκόπους. Τὸ ἀπαντητικὸν τηλεγράφημα υπῆρξεν ἐξαιρετικῆς ἐγκαρδιότητος. «Ἀγάλλομαι, ἀπῆντα ὁ Καντερβουρίας, λαβὼν τὸ τηλεγράφημα τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος καὶ διαβιβάζω εἰς ἀπάντησιν τὰς ἀδελφικὰς μου εὐχὰς καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῶν προσευχῶν τῶν Ἐπισκόπων, τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἵνα ἡ ἀνάορητις τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος ἀποβῆ εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ προαγωγὴν τῆς Ἱερᾶς Ἀδελφότητος, ἣτις, ὡς ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης εἶπεν, ἀληθῶς ἐνοῖ τὰς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ» (Ἐκκλ. Κήρυξ Η', 175).

Ἐλακολουθοῦσιν ἐφεξῆς ἀλληλοδιαδόχως γεγονότα φέροντα ὀλονὲν στενώτερον πρὸς ἀλλήλας τὰς δύο Ἐκκλησίας. Οὕτω δὲ κατὰ τὸ 1918 ὁ Ἀθηνῶν Μελετίος ταξιδεύει εἰς Ἀμερικὴν καὶ εἰς Ἀγγλίαν με συνοδείαν θεολόγων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Ἐκεῖ ἐγένοντο ἐπίσημοι ὑποδοχαὶ ἐν ναοῖς τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἀγγλικανικῆς ὁμολογίας καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ τῇ μετοχῇ Ἐπισκόπων καὶ Ἱερέων καὶ πλήθους λαοῦ, ζητούντων νὰ προσεχηθῇ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ νὰ ἀπονεύμῃ τὴν ἀποστολικὴν εὐλογίαν. Ὑπεβάλλοντο εἰς τὸν Ἑλληνα Ἱεράρχην καὶ ὑπομνήματα περὶ ἐνώσεως. Ἐν τούτων ἐδόθη ἕξ ὀνόματος 120 ἐπισκόπων καὶ ἑτερον ἕξ ὀνόματος πεντακτιχίλων ἱερέων τῆς Ἀγγλικανικῆς ὁμολογίας.

Παράλληλως πρὸς ταῦτα διεξήγοντο θεολογικαὶ συζητήσεις ἐπὶ τῶν δογματικῶν διαφορῶν ἐν συνεδρίαις θεολόγων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Τοιαῦται συνεδρία ἐγέναν μία ἐν τῷ Γενικῷ Θεολογικῷ Σεμιναρίῳ Νέας Ὑόρκης, μία ἐν Ὁξφόρδῃ καὶ μία ἐν τῇ Μονῇ Οὐεστμίνστερ. Αἱ συζητήσεις αὗται, ἀποτελοῦσαι ἀλληλοκλίμιν προγραμματικὴν (βλ. Ἐκκλ. Κήρυκα Θ', 518 καὶ ἐξῆς), ἐνίσχυσαν ἐκατέρωθεν τὴν πίστιν εἰς τὸ δυνατόν τῆς ἐνώσεως.

Τῷ 1920 ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Κ[ο]π[ο]λιν

καὶ ἄλλα ὀρθόδοξα Κέντρα ὁ Ἰάκωβος Διάολιγκτων Ἐπίσκοπος Χάρισβουργ, Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῆς ἐνώσεως Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν Ἀθήναις ἐγένετο αὐτῷ ὑποδοχὴ ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ. Παρόμοιαι δεξιώσεις ἐγένοντο ἐν Σμιθ-νῇ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Χουσοστόμου καὶ ἐν ΚΠόλει ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ Δωροθέου.

Τῷ ἰδίῳ ἔτει συνεδριαζούσης ἐν Λονδίῳ τῆς Παναγγλικανικῆς κατὰ δεκαετίαν Συνόδου τῆς τιτλοφορουμένης Lambeth conference, εἰς ἣν προσήλθον αὐτοπροσώπως 252 ἐπίσκοποι τῆς ἀπὸ τὸν νόσον Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, προσκληθὲν ἀπέστειλεν ἐπίσημον ἀντιπροσωπείαν καὶ τὸ Οἰκ. Πατριαρχεῖον, ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Διδυμοτείχου Φιλάρετον, ἣτις καὶ ὠμίλησεν ἐν τῇ Συνόδῳ τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ ὑπέβλεπε τῇ Συνόδῳ τοῦ Πατριαρχείου ἐλπιδοφόρον περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκθεσιν. Ἡ αὐτοπρόσωπος δὲ μετάβασις τοῦ Τοποτηρητοῦ Δωροθέου εἰς Λονδίνον καὶ αἱ εἰς αὐτόν, ἐκεῖ θανόντα, ἀπονεμηθεῖσαι τιμαὶ ἔτι μᾶλλον συνέσφιγξαν τοὺς μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν δεσμούς.

Τῷ 1922 ἡ Σύνοδος τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου Μελετίου ἐξέδωκεν ὁμόφωνον ἀπόφασιν ἀναγνωρίζουσαν ἔγκυρον τὴν Ἀγγλικανικὴν ἱερωσύνην, ἐν ᾗ βαθμῶ ἀναγνωρίζεται ἔγκυρος ἡ τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ ἡ τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπηκολούθησεν ὁμοίαι ἀπόφασις τῶν Ἐκκλησιῶν Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου.

Ὡς συνέχεια τῶν γεγονότων τούτων ἦλθεν ὁ συνορισμὸς τῆς ἐπετείου τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὑπὸ Ἀγγλικανῶν καὶ ὀρθόδοξων ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Οὐεστμίνστερ τὴν 29 παρελθόντος Ἰουνίου. Ἡ πράξις αὕτη ὑπερβαίνει ὑπὸ ἔποψιν ἐνωτικῆς σημασίας πείσας ἐν γένει τὰς προηγηθείσας αὐτῆς, ὡς θὰ ἴδωμεν θεωροῦντες αὐτὴν καὶ ἀπὸ ὀρθοδόξου ἀπόψεως.

ΕΝΩΤΙΚΟΣ

ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΥΜΑΤΟΣ*

Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ λογάδες τοῦ κομματικοῦ κόσμου προσηλώνουν τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν κομματικὴν χύτραν, εἰς τὴν ὁποίαν μαγειρεύουν ὄνειρα καὶ ἐλπίδας ἐκλογικῶν νικῶν, δύο νέα ἀπαίσιμα κακουργήματα ἦλθαν, ὅσπερ ἀπὸ τόσα ἄλλα, νὰ προσκομίσουν νέας ἀποδείξεις, πόσον βαθεῖα ἔχει τραυματισθῆ ἡ ἠθικὴ τῆς κοινωνίας. Τὸ κύμα τῆς ἀνηθικότητος, τὸ κύμα τῆς ἐγκληματικότητος ἔσπασε τὰ φράγματα, ποὺ εἶχεν ἀνεγείρει ἡ πολιτεία διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν, διὰ τῆς ἐποπτείας τῶν δη-

* «Δημοκρατία», 15 Νοεμβρίου ἐ.ε.

μοσίων ἡθῶν καὶ διὰ τῶν ἐκτελέσεων καταδικασθέντων κακούργων καὶ μὲν νῆαν ὄρμην κατακλύζει τὸν λαόν μας. Δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ προσδιορίσωμεν τὸν βαθμὸν καὶ τὸ μέτρον τῆς συμβολῆς τῆς σοβούσης πολιτικῆς ἀνωμαλίας εἰς τὴν ἀναζωπύρωσιν τῆς ἀνθρωπότητος μεταξὺ ὀρισμένων λαϊκῶν στρωμάτων. Εἶνε παρατηρημένον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου κυριαρχοῦν ἀμφίβια καταστάσεις, ὅπως, φερ' εἰπεῖν, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, ὅτι παρ' ὅλην τῶν κυβερνητῶν τὴν ἀτομικὴν καὶ μέχρι σκληρότητος ἀσθηρότητα, ἡ ἀνθρωπότης βλαστάνει μὲ ἑκτακτὸν ὄρμην. Τοῦτ' αὐτὸ παρατηρήθη καὶ κατὰ τὴν μετανοεμβριανὴν περίοδον παρ' ἡμῖν, ἥτις φέρει τ' ἀνεξίτηλα στίγματα τῆς δράσεως τῶν καταχραστῶν, τῶν χαρτοπαικτῶν, τῶν μπραβῶν, τῶν ἐλευθερίων γυναικῶν. Ἄλλ' ἡ νῆα ὀξύτης τῆς ἐγκληματικῆς ῥοπῆς, τὴν ὅποιαν ἐσημείωσαν τὰ τελευταῖα ἐγκλήματα, πρέπει νὰ ἔχη καὶ ἄλλους, βαθυτέρους, συντελεστάς, τοὺς ὁποίους καθήκον εἶνε τῶν ἡγετῶν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ν' ἀναζητήσουν καὶ νὰ ἀνεύρουν, ἵνα χαράξουν σαφῆ πρὸς θεραπείαν πολιτικὴν. Εἶνε ἐκδηλατὰ συμπτώματα τῶν τελευταίων ἐγκληματικῶν ἐκδηλώσεων, ὥστε νὰ προσδιορίζεται, ὅτι τὸ ἐγκλημα φύεται κυρίως εἰς τοὺς κύκλους τῶν ἑταιρῶν, τῶν χαρτοπαικτῶν, τῶν σωματεμπόρων. Κατὰ τῶν κοινωνικῶν αὐτῶν νόσων αἱ Κυβερνήσεις ἔχουν ἀναθέσει τὴν θεραπείαν εἰς τὴν ἀστυνομικὴν δύναμιν, τὴν ὅποιαν φροντίζουν νὰ στρατολογήσιν καὶ νὰ ἐξοπλίσουν διαρκῶς αὐξοῦσαν ἐπιστημονικότητα καὶ νὰ ἐφοδιάζουσιν μὲ ἀφθονα μέσα. Ἀλλὰ μόνη ἡ ἀστυνομικὴ ἐξουσία τῆς Κυβερνήσεως, ὡς διεκήρυξεν εἰς τελευταῖον διάγγελμά του ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Κούλιτζ, δὲν ἀρκεῖ. "Ολαὶ αἱ προσπάθειαι τῆς ἀστυνομικῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους θὰ εἶνε ἐπὶ ματαίῳ, ἐὰν δὲν ὑπάρχη παρὶ τῷ λαῷ ἀπόφασις νὰ σέβεται τοὺς νόμους. Οἱ νόμοι ὅμως δὲν εἴμποροῦν νὰ προμηθεύσουσιν εἰς τὸν λαὸν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν. Ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ προέλθῃ μόνον ἀπὸ τὴν θρησκευτικότητα, ἀπὸ τὴν πίστιν εἰς τὰς ἡθικὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας, ἡ ὁποία καὶ τὰς Κυβερνήσεις στηρίζει.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀσχολοῦμεθα πολὺ μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν παιδιῶν μας, καὶ σχεδὸν ἀδιαφοροῦμεν διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν καὶ τὴν χριστιανικὴν τῶν ἀγωγῆν. Ἐἰν ἰδίῳ εἰς τὴν νῆαν γενεὴν ἐκδηλώνεται ἡ πρὸς τὸ ἐγκλημα ῥοπή, ἃς στρέψουσιν αἱ οἰκογένειαι τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τῶν εἰς ἑαυτὸς καὶ ἃς ἀναζητήσουσι, ἂν ἐφροντίσασιν νὰ δώσουσιν εἰς τὰ παιδιά τῶν ἐκτὸς μῆτρ, ἀτελοῦς καὶ αὐτῆς, ἐκπαίδευσιν καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ χρήματος, ἂν ἐφρόντισαν νὰ δώ-

σουσι εἰς τὰ παιδιά τῶν καὶ ἀγωγὴν χριστιανικὴν, ἂν τὶ ἐμάρψωσαν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸν οἶκτον. Ἐχομεν νὰ ἐκλέξωμεν μεταξὺ περισσοτέρας θρησκευτικῆς ἀγωγῆς γύρω ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίν ἢ μεταξὺ μεγαλύτερας ἐγκληματικότητος, ἡ ὁποία θὰ ὑποσκάψῃ τὸ Ἔθνος μας. Καὶ πρέπει ν' ἀναλάβωμεν μόνον τὴν εὐθύνην τῆς ἐκλογῆς. Ἐπάνω εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς κοινωνίας, ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἡθικὴν τῆς ἰσορροπίας, ὑπάρχει στάδιον μελετῶν καὶ προγραμμάτων πολιτικῶν, ἀπείρωσ σπουδαιοτέρας διὰ τὸ Ἔθνος σημασίας, ἀπὸ τὰ προγράμματα ἐκλογικῶν συμπράξεων καὶ κομματικῶν συνδυασμῶν, μὲ τὰ ὁποία μᾶς ταλαιπωροῦν κοινοφθαλμοὶ πολιτικάνται.

Π. Ι. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΙ ΓΙΝ ΒΑΒΥΛΩΝΙ ΚΑΙ ΑΣΣΥΡΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΔΙΑΘΗΚΗΝ

Β'.

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς Ἐκκλησίας ἀναπιτύξας τὴν σχέσιν τῆς περὶ τοῦ κατακλισμοῦ διηγήσεως τῶν Βαβυλωνίων καὶ τοῦ Μοῦσέως ὑπεσχέθη νὰ ἐξετάσῃ προσεχῶς τὴν σχέσιν τῆς νομοθεσίας τοῦ Hammurabi πρὸς τὴν τοῦ Μοῦσέως. Ἐκκλησιῶν τὴν ὑπόσχασιν ταύτην ἐκθέτω τὴν νομοθεσίαν τοῦ Hammurabi καὶ τὰ ἀφορῶντα αὐτόν, συγκρίνων δ' ἔπειτα ταύτην πρὸς τὴν τοῦ Μοῦσέως, προσπαθῶ νὰ δείξω τὴν ἀξίαν καὶ ὑπεροχὴν τῆς μωσαϊκῆς νομοθεσίας, τῆς ὁποίας τὸ κύρος καὶ τὴν ἀξίαν οὐδόλως διασεῖται ἢ εὐρεθεῖσα νομοθεσία τοῦ Hammurabi.

Αἱ γαλλικαὶ ἀνασκαφαὶ εἰς τὰ Σούσα, αἱ ἀρξάμεναι κατὰ τὸ 1897, ἔφερον εἰς φῶς κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1901 καὶ Ἰανουάριον τοῦ 1902 πολυτιμώτατον εὔρημα. Ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Σούσων εὐρέθησαν τρία μεγάλα τεμάχια λίθου, αἵνα ἐνωθέντα ἀποτελέσασιν λίθον, ἐφ' οὗ ἦσαν γεγραμμένοι οἱ νόμοι τοῦ Hammurabi, τοῦ γνωστοῦ κυρίαρχου τῆς πρώτης βαβυλωνιακῆς δυναστείας. Ὁ λίθος οὗτος ἔχει ὕψος 2,75 τοῦ μέτρου καὶ πλάτος 1,65 τοῦ μέτρου καὶ κάτω 1,90. Εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τῆς ἐμπροσθίας ὕψεως ὑπάρχει ἡ ἀνάγλυφος εἰκὼν τοῦ θεοῦ Samas, καθήμενου ἐπὶ θρόνου καὶ κρατοῦντος ἐν τῇ δεξιᾷ γλύφινον καὶ δίσκον, ἐνῶ πρὸ αὐτοῦ μετὰ σεβασμοῦ καὶ τιμῆς ἰστάμενος ὁ Hammurabi δέχεται τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ. Ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει ὕψος 0,65 καὶ πλάτος 0,60. Κάτωθεν τοῦ ἀναγλύφου τὸ πρόσθιον μέρος ἔχει διαιρεθῆ εἰς 16 στήλας, τῶν ὁποίων ἐκάστη περιέχει 66—77 σειράς. Τὸ ὀπίσθιον μέρος διαιρεῖται εἰς 28 καθέτους στήλας, ἐκάστη τῶν

ὁποίων περιέχει 73—103 σειράς. Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ λίθου πρὸς τὰ κάτω ἔχουσιν ἀποξεσθῆ τέσσαρες ἢ πέντε σειραὶ τοῦ κειμένου. Ὁ χῶρος οὗτος εἶχε προετοιμασθῆ, ὡς φαίνεται, ὅπως ἐπ' αὐτοῦ γραφῆ τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅστις μετέφερον αὐτὸν ὡς τρόπαιον ἐκ τῆς Βαβυλωνος εἰς τὰ Σοῦσα. Ἐπειτα ὁμοῦ δὲν γνωρίζομεν διατὶ δὲν ἐγράφη τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ αὐτὸ ἀπέμεινεν ὁ χῶρος κενός. Τὸ οὕτω ἀποτελεσθὲν χάσμα δύναται νὰ συμπληρωθῆ διὰ τεσσάρων τεμαχίων γεγραμμένων ἐπὶ πηλίνων πλακῶν. Οἱ πίνυες οὗτοι, εὐρισκόμενοι νῦν ἐν τῷ βρεττανικῷ μουσεῖῳ, εἶνε ἀντίγραφα τοῦ νόμου τοῦ Hammurabi καὶ περιέχουσι διατάξεις ἀφορώσας τοὺς κήπους, τὰς ἐνοικιάσεις οἰκῶν καὶ τὸ ἐμπόριον, ἀκριβῶς δηλαδὴ ἐκείνας, αἵτινες ἔχουσιν ἀποσβεσθῆ ἐκ τοῦ ἡμετέρου κίονος. Ἡ νομοθεσία τοῦ Hammurabi ἀποτελεῖται ἐκ 282 ἀρθρῶν. Ἐν τῷ ἔμπροσθίῳ μέρει τοῦ χάσματος ὑπάρχουσιν 65 ἀρθρα, τὸ χάσμα περιλαμβάνει 35 περίπου καὶ τὸ ὀπισθεν μέρος ἀρχίζει οὕτω ἐκ τοῦ 100 ἀρθρου περίπου. Ἀρίθμησις τῶν ἀρθρῶν δὲν ὑπάρχει, διακρίνονται ὁμοῦ ταῦτα εὐκόλως διὰ τῆς σχεδὸν πάντοτε ὁμοίας ἀρχῆς αὐτῶν «ἐὰν εἷς ἀνὴρ», «ἐὰν ὁ πατήρ», «ἐὰν ἡ θυγάτηρ ἐνὸς ἀνδρός» καὶ ἕξῃς. Ἄρθρα ὁμοίου περιεχομένου τίθενται συνήθως ὁμοῦ, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε, οὕτως ὥστε δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ κατάταξις τῶν ἀρθρῶν εἶνε πάντοτε πραγματικῆ. Τῶν ἔργων τούτων προηγεῖται εἰσαγωγή καὶ ἔπεται ἐπίλογος. Ἐντῷ προλόγῳ ποιεῖται ὁ νομοθέτης λόγον περὶ ἑαυτοῦ ἀναφέρων συγχρόνως τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ τοὺς τίτλους του. Ὅτε, λέγει, οἱ θεοὶ Anu καὶ Bel παρέδωκαν τὴν ἐπὶ τῆς γῆς κυριαρχίαν εἰς τὸν θεὸν τῆς πόλεως Marduk, ὅτε δηλαδὴ ἡ βαβυλωνιακὴ κυριαρχία τὸ πρῶτον ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἐπὶ ὅλου τοῦ βαβυλωνιακοῦ κράτους, ἀνέθηκαν τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν Hammurabi δώσαντες εἰς αὐτὸν διαταγὴν «νὰ παράσῃ δικαιοσύνην εἰς τὴν χώραν, νὰ καταστρέψῃ τὸν κακὸν καὶ ἀχρεῖον, ὅπως οὐδεὶς ἰσχυρὸς πιέξῃ τὸν ἀσθενῆ, νὰ φωτίξῃ τὴν χώραν, καὶ προάγῃ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἀνθρώπων». Ἐπειτα ἀναφέρει ὁ Hammurabi διαφόρους ἐπιτυχεῖς πολέμους καὶ τονίζει ὅτι αὐτός, ὡς ποιμὴν τοῦ λαοῦ ὑπὸ τοῦ θεοῦ Bel διὰ τὴν εὐσέβειάν του ἐκλεγείς, φροντίζει περὶ τῶν ἱερῶν τοῦ θεοῦ, ἀναγγέλλει τὸ δίκαιον, διατάσσει τοὺς νόμους καὶ στηρίζει τὴν εὐτυχίαν τῶν ὑπηκόων του. «Ὅπως ὁ ἰσχυρὸς μὴ πιέξῃ τὸν ἀσθενῆ, ἀλλ' ὑποστηρίξῃ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά, ἐπικρατῆ δὲ καθόλου ἐν τῇ χώρᾳ τὸ δίκαιον, ἔχω γράψῃ τοὺς πολυτίμους λόγους μου εἰς τὸ ἀγαλμὰ μου κάτωθεν τῆς εἰκόνος μου ὡς βασιλεὺς

τῆς δικαιοσύνης». Ἐπειτα προτρέπει τοὺς πιεζομένους νὰ ἔλθωσι πρὸς τὸν κίονος καὶ νὰ ἀκούσωσι τὰς πολυτίμους ὑποδείξεις του ὅπως εὐφρανθῶσι. Τέλος παραγγέλλει εἰς τοὺς μέλλοντας βασιλεῖς τῆς χώρας νὰ ἀκολουθῶσιν ἀκριβῶς ὡς αὐτὸς τὰ ἀρθρα τῆς νομοθεσίας του οὐδὲν μεταβάλλοντες, ὅποτε ὁ θεὸς Sarnas θέλει στεφανώσῃ καὶ εὐλογῆσῃ τὴν βασιλείαν των. Ἐὰν ὁμοῦς τολμήσῃ τις νὰ μεταβάλλῃ τοὺς νόμους ἢ σβύσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ γράψῃ τὸ ἰδικόν του ἢ ἄλλου τινὸς θέλει εἶσθαι ἐπικατάρατος. Ἀπὸ τοῦ 18 στίχου τῆς 16 στήλης μέχρι τοῦ 91 στίχου τῆς 28 στήλης, λοιπὸν εἰς 1283 στίχους, περιέχονται αἱ φοβερώτεραι ἀραὶ κατὰ τολμῶντος τοιοῦτόν τι.¹

Ἡ συμφωνία τῶν νόμων τοῦ Hammurabi πρὸς τοὺς τοῦ Μωϋσέως εἶνε ἀφθαλμοφανής. Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον ἀμφοτέρων τῶν νομοθεσιῶν παρατηροῦμεν σημαντικὰς συμφωνίας. Οὐ μόνον ἡ θεμελιώδης ἐκδοχὴ τοῦ γάμου ὡς σχέσεως ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδιόζουσα σπουδαιότης τῶν τέκνων καὶ ἐν σχέσει πρὸς ταύτην τὸ ἐπιτετραμμένον τῆς πολυγαμίας, καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν γυναικείων δικαιωμάτων εἶνε ἐν ἀμφοτέροις ταῖς νομοθεσίαις κοινά. Ὁ γάμος κατ' ἀμφοτέρας τὰς νομοθεσίας συνάπτεται οὐχὶ διὰ τῆς θελήσεως τῶν εἰς γάμου κοινωσίαν ἐρχομένων, ἀλλὰ διὰ τῆς θελήσεως τοῦ πατρὸς, ὅστις ζητεῖ τὴν σύζυγον διὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ πατρὸς τῆς νύμφης, ὅστις ἐγκρίνει τὴν σύζευξιν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ. Ἡ ἀτεκνία ἐν τῇ βαβυλωνιακῇ νομοθεσίᾳ θεωρεῖται ὡς ἀρκοῦσα αἰτία πρὸς διάλυσιν ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς τοῦ γάμου καὶ συναίψιν νέου, ἀκριβῶς ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, παρ' οἷς ἡ κυρία αἰτία τῆς λύσεως τοῦ γάμου ἦτο ἡ ἀτεκνία. Ἐν ἀμφοτέροις ταῖς νομοθεσίαις ὑπάρχουσιν αἱ αὐταὶ διατάξεις, αἱ ὁυθμιζούσαι τὰ δίκαια τῆς πρώτης σύζυγου πρὸς τὰς λοιπὰς καὶ τὰς δούλας, καὶ τὰ αὐτὰ κωλύματα γάμου, τὰ ἐκ τῆς συγγενείας προερχόμενα, εἰ καὶ ὀφείλει τις νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι τὰ ἔνεκα τῆς συγγενείας τοῦ γάμου κωλύματα εἶνε μᾶλλον ἀνεπτυγμένα ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ ἢ ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Hammurabi, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπ' ἰσορροῦεται μόνον ὁ γάμος μεταξὺ πατρὸς καὶ θυγατρὸς, πατρὸς καὶ νύμφης, υἱοῦ καὶ μητρὸς καὶ υἱοῦ καὶ μητρονίας. Ἐπίσης ἐν τῷ παλαιῷ δικαίῳ ἐφορῶμεν σημαντικὰς ὁμοιότητας μεταξὺ τῆς νομοθεσίας τοῦ Hammurabi καὶ τῆς τοῦ Μωϋσέως, ἐπιαχρὸν μάλιστα ἐκπληττοῦσι διὰ τὴν ἐπι-

1. Τὸ κείμενον τῶν νόμων τοῦ Hammurabi ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ἐν γαλλικῇ μεταφράσει ὑπὸ τοῦ V Scheil καὶ ἐν γερμανικῇ τοῦ Hugo Winckler.

βολήν τῆς αὐτῆς ποινῆς ἐπὶ τῶν αὐτῶν παραπτωμάτων καὶ διὰ τὴν ταυτότητα τῶν διακρίσεων ἐν διαφόροις παραπτώμασιν.

Ἀναμφιβόλως λοιπὸν ὑπάρχουσιν ὁμοιότητες μετὰ τῆς νομοθεσίας τοῦ Hammurabi καὶ τῆς τοῦ Μωϋσέως. Ὑπάρχουσιν ὅμως διαφοραὶ καὶ διαφοραὶ μάλιστα μεγάλαι. Αἱ διατάξεις τοῦ Hammurabi εἶνε ἀνθρώπινα διατάξεις, αἱ διατάξεις ὅμως τοῦ Μωϋσέως εἶναι διατάξεις τοῦ Θεοῦ φέρονσαι θρησκευτικὸν χαρακτήρα. Οὐδαμοῦ τῶν νόμων τοῦ Hammurabi εὐρίσκομεν τονιζόμενον τὸ θρησκευτικὸν ἐλατήριο, ὅπισθεν ὅμως τῶν νόμων τῶν Ἰουδαίων ἵσταται ἡ διατάσσουσα θέλησις τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Ματαίως ἔπειτα ἤθελε ζητήσει τις εἰς τὸν νόμον τοῦ Hammurabi τὴν καταπολέμησιν τῆς ἐπιθυμίας, ἣν εὐρίσκομεν πολλαχοῦ τῆς παλαιᾶς Διαθήκης ἐπιτασσομένην. Ματαίως ἤθελε ζητήσει τις εἰς τὸν νόμον τοῦ Hammurabi τὴν ἐπιβολὴν τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης καὶ τὸν τονισμόν τῆς ἀγάπης ὡς ἐλατηρίου τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸν πλησίον καθηκόντων, πράγματα, ἅτινα πολλαχοῦ τονίζει ἡ παλαιὰ Διαθήκη. Ματαίως ἤθελε ζητήσει τις εἰς τὸν νόμον τοῦ Hammurabi τὴν ἐπιταγὴν τῆς καταπολεμήσεως τοῦ ἐγωϊσμοῦ, ὁ ὁποῖος διακρίνει καὶ αὐτὸν τὸν Hammurabi ἐν τῷ προλόγῳ καὶ ἐπιλόγῳ αὐτοῦ διὰ μακρῶν περιαιτολογούντα περὶ τῶν ἑαυτοῦ πράξεων. Ἡ ποινὴ ἔπειτα τοῦ θανάτου ἐπιβάλλεται πολὺ συχνότερον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Hammurabi ἢ ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ καὶ μάλιστα ἐνίοτε εἰς μικρὰς παραβάσεις· οὕτω π.χ. ἡ ποιοπῶλις, ἣτις δὲν δέχεται σῆτον, ἀλλὰ ζητεῖ χρήματα διὰ τὰ ποτὰ αὐτῆς ἢ ζητεῖ μεγαλυτέραν τιμὴν τῆς ἀξίας τῶν προσφερόντων ποτῶν, τιμωρεῖται διὰ θανάτου. Ἡ ἀξία λοιπὸν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἶνε ἐλαχίστη παρὰ τῷ Hammurabi. Ὁ Hammurabi τιμωρεῖ δι' ἀποκοπῆς τῆς χειρὸς τὸν δέροντα τὸν πατέρα, οὐδένα ποιούμενος λόγον περὶ τῆς μητρὸς, διότι θεωρεῖ τὴν γυναῖκα κατωτέραν τοῦ ἀνδρός. Ἡ μωσαϊκὴ νομοθεσία ἀπονέμει ἴσην τιμὴν πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ ἐπιβάλλει τὴν αὐτὴν ποινὴν εἰς τὸν τύπτοντα τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα. Τὸ Δευτερονόμιον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς αὐστηρὰς διατάξεις τοῦ Hammurabi ἀπαγορεύει τὴν παράδοσιν τοῦ δραπετεύσαντος δούλου τονίζον, ὅτι ἐν τῇ αὐστηρᾷ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ οἱ δούλοι δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς τιοῦτοι, ἀλλ' ὡς ἐργάται ἐργαζόμενοι ἐπὶ μισθῷ, οἵτινες πρέπει νὰ ἀναπαύονται κατὰ τὸ σάββατον καὶ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἐορτάς, Ὁ νόμος τοῦ Hammurabi ἀναγνωρίζει τὴν ἀφιέρωσιν εἰς τὸν θεὸν Marcuk καὶ τὴν θεὰν Ister νεανίδων,

αἵτινες δι' ἀκολασίας προσέφερον τιμὴν καὶ λατρείαν εἰς τοὺς θεοὺς τούτους, τοιαύτας ὅμως ἀκολασίας ἀποκρούει καὶ καταπολεμεῖ ἡ παλαιὰ Διαθήκη. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται πασιφανῶς δῆλον, ὅτι ἡ νομοθεσία τῆς παλαιᾶς Διαθήκης ἵσταται ἐπὶ ὑψηλοτέρας ἠθικῆς βαθμίδος, ἢ οἱ νόμοι τοῦ Hammurabi, οἵτινες πρὸς τοὺτοις παρίστανται ὡς ἀνθρώπινα διατάξεις, ἐνῶ ἡ νομοθεσία τῆς παλαιᾶς Διαθήκης ἐκφαίνεται ὡς διάταξις τοῦ ἁγίου Θεοῦ τοῦ ἀγαπῶντος τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀποστρεφόμενον καὶ τιμωροῦντος τὸ κακόν. Ἐν τῇ νομοθεσίᾳ λοιπὸν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης πνεῦμα νέον τι πνεῦμα, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦτο εἶνε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀξία τῆς μωσαϊκῆς νομοθεσίας δὲν ἔγκειται ἰδίᾳ ἐν τῇ πρωτοτυπίᾳ αὐτῆς. Ὁ Μωϋσῆς ἀναμφιβόλως εὔρε παρὰ τοῖς Ἰουδαίους ἰσχύοντας διαφόρους νόμους, οὓς καὶ παρέλαβεν, ὅπως καὶ ὁ Hammurabi εὔρε παρὰ τοῖς βαβυλωνίους ἰσχύοντας διαφόρους νόμους, οὓς καὶ παρέλαβεν. Ἡ ἀπαγόρευσις παραδείγματος χάριν τοῦ φόνου καὶ τῆς κλοπῆς ὑπῆρ ὡν ἀναμφιβόλως καὶ πρὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Μωϋσέως καὶ πρὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Hammurabi. Ἡ ἀξία τῆς νομοθεσίας τοῦ Μωϋσέως ἔγκειται κυρίως ἐν τούτῳ, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ἐτέθη ὑπὸ τὸν κανόνα τῆς θείας θελήσεως, οὕτω δὲ αἱ διαφοροὶ διατάξεις θεωροῦνται ὡς διατάξεις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου Θεοῦ καὶ αἱ παραβάσεις, ὡς παραβάσεις τῆς θείας θελήσεως.

Κ.Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

§§ Ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀπολυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἐγκύκλιος κατὰ τῆς ἀλογίστου σπατάλης πρέπει ὄχι ἀπλῶς νὰ ἀναγνωσθῇ, ἀλλὰ ἐπισταμένως νὰ μελετηθῇ ὑπὸ πάντων καὶ νὰ ἐντυπωθῶσι βαθέως εἰς τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τὰ ἐξ αὐτῆς διδάγματα. Καὶ ὅταν λέγομεν πάντας, δὲν ἐννοοῦμεν μόνους τοὺς πλουσίους, ἢ τοὺς ὁπωσδήποτε εὐπόρους, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀποχειροβιώτους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐργάτας. Ἰσως μάλιστα οἱ τελευταῖοι πρέπει νὰ φιλοσοφήσουν βαθύτερον ἐπὶ τῶν διδαγμάτων τῆς ἐγκυκλίου, διότι εἶνε ἐνδειξίς μεγίστης διαφθορᾶς καὶ παρακμῆς τοῦ ἐργωμένου ἄλλοτε ἐργατικοῦ σφρίγγου, τῆς πεφημιμένης ποτὲ ἐργατικῆς ὀλιγαρκείας, λιτότητος, ἀνταρκείας καὶ εὐσυνειδησίας, ἢ σημερινῆ παραχόρδος ἀντινομία τῆς ἐργατικῆς διαίτης. Ὑπὸ τὴν ᾧθησιν τῶν ἀπὸ τινος πνεόντων ἀνέμων τῆς «ὑπεραξίας» τῆς «ἐργατίας» καὶ τοῦ «προλεταριάτου ὁ ἀποχειροβιώτος καὶ ὁ ἐργάτης καθ' ὅλου ὡς τε ἄτομον καὶ ὡς οἰκογένεια ἠϋξήσεν

ἀνευ ἀνάγκης εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὰς ἀνάγκας του καὶ ἐδημιούργησε τόσας, αὐτόχρομα γελοίας, ἀνάγκας, ὥστε, ἐνῶ σήμερον μισθοδοτεῖται ἰσάκεις ἢ καὶ περισσότερον πολλῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐπιστημόνων, οὐ μόνον ἀξιοὶ διαρκῶς νὰ λαμβάνη περισσότερα, ἀλλὰ καὶ ἐργάζεται ὀλιγώτερον, ἀμελέστερον καὶ ἀσυνειδητότερον, ἐκβιάζων τὴν κοινωνίαν ὀλόκληρον. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀξίων σήμερον τὴν πᾶσαν ἀξίαν· οἱ ἄλλοι εἶνε μηδέν. Ἄν τοῦλάχιστον δι' ὧν ἐκβιάζει ἀπεταμίευνε διὰ τὸ μέλλον καὶ ἑαυτὸν καὶ τῆς οἰκογενείας του! Ἄλλὰ πῶς νὰ ἀποταμίευσῃ, ἀφοῦ δι' ἑαυτὸν μὲν δαπανᾷ ἀλογίστως καὶ εἰς συχνότερας μέθας καὶ εἰς ἀπροσδιώκτους πολυτελεῖς στολισμῶν, τὰ δὲ θήλαα μέλη τῆς οἰκογενείας του ἀμιλλῶνται εἰς σπατάλας διὰ μεταξωτὰ καὶ μύθρα καὶ ἄλλας ματαιοδοξίας ἀσυμβιβάστους πρὸς τὴν κοινωνικὴν τῶν ἐμφάνισιν. Δυστυχῶς τὸ φαινόμενον τῆς ἀλογίστου σπατάλης εἶνε πολὺ εὐρύτερον καὶ τραγικώτερον ἢ ὅσον φαίνεται. Διὰ τοῦτο καὶ τὴν διδασκαλίαν πρὸς περισυλλογὴν δέον ὁ κληρὸς νὰ ποιῆται ἀκατάπαυστον, πλατυτέραν καὶ ζωηρότεραν, μάλιστα μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν τάξεων.

§§ Ἐπαρχιακὸν θρησκευτικὸν φύλλον ἀφ' ἱκανοῦ ἔχει δημοσιεύσει, παρ' αὐτοῦ δ' ἔσπευσε καὶ ὁ «Πάντανος Ἀλεξανδρείας νὰ παραλάβῃ τὴν εἶδησιν, καθ' ἣν ἐν τῇ ἐπισήμῳ στατιστικῇ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐφημερίων τῆς Ἑλλάδος ἀναφέρεται, ὅτι ἐκ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς μόνον 5 ἱερεῖς ἔχουν χειροτονηθῆ, ἐπὶ τῆς εἰδήσεως δὲ ταύτης οἰκοδομοῦνται διάφοροι σχελιασμοὶ περὶ μὴ πληρώσεως τοῦ προορισμοῦ, δι' ὃν τὴν σχολὴν ταύτην ἱδρύσαν οἱ ἀείμνηστοι Ριζάροι. Δὲν συγχαίρομεν τὴν στατιστικὴν ἐνημερότητα τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ ἐν λόγῳ ὑπουργείου. Διότι ἐὰν αὕτη εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν νὰ ἀρυσθῇ πληροφορίας ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, θὰ ἐπληροφορεῖτο, ὅτι μέχρι τοῦδε εἴκοσι καὶ εἰς ἐκ τῶν ἀποφοίτων αὐτῆς ἐγένοντο ἀρχιερεῖς, ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἔλαβον τὸν βαθμὸν τοῦ πρεσβυτέρου, ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν δ' ἤδη κληρικοὶ φοιτήσαντες εἰς αὐτὴν ἔλαβον τὴν ἣν αὕτη παρέχει εἰς τοὺς τροφίμους τῆς ἐκκλησιαστικοθεολογικῆς μόρφωσιν. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἀφορῶσιν εἰς τοὺς κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀποφοιτήσαντας τῆς Σχολῆς. Ἐν μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριβείας καθίστατο δυνατὴ ἡ στατιστικὴ καὶ διὰ τὴν ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν, πιθανώτατα ὁ ἀριθμὸς τῶν ριζαρευτῶν κληρικῶν θὰ ἀπεδεικνύετο πολὺ μεγαλείτερος. Κατ' ἀκολουθίαν πολὺ ἐσπευσμένοι ἀποδεικνύονται οἱ σχελιασμοὶ ὡς πρὸς τὸν προορισμὸν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ὅστις, ἄλλως τε, ἀπεδείχθη πολὺ εὐρύτερος καὶ αὐτοῦ

τοῦ ὑπὸ τῶν ἱδρυτῶν τῆς θεέντος σκοποῦ, ἐὰν προσηκόντως ἐκτιμηθῶσιν αἱ εἰς τε τὴν ἑλληνικὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν ὑπ' αὐτῆς παρασχεθεῖσαι πολύτιμοι ὄντως ὑπηρεσίαι.

§§ Τὸ κρούσμα τοῦ ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων ἀναγραφέντος μαθητικοῦ κουμμουνισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπεχείρησαν νὰ ἐφαρμώσωσι γυμνασιόπαιδες τιwes ἐν τῇ πράξει περὶ τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς παρωθούμενοι ὑπὸ τροφίμων τιῶν τῆς κομμουνιστικῆς «ἰδεολογίας», δὲν εἶνε ἀξίον ἐρωτικῶν φράσεων καὶ μειδιαμάτων, ἀλλὰ τῆς συντονωτέρας προτοχῆς. Μεταξὺ τοῦ παιδικοῦ κόσμου ἐνεργεῖται εὐρυτάτη κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, ὅταν δὲ εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην διζωγραφῆται διὰ τῶν ροδιωτέρων χρωμάτων ὁ μπολσεβίκος παράδεισος τῆς ἀτελοῦς ἐκπαιδεύσεως, τῆς καταργήσεως τῶν ἐξετάσεων, τῆς χυδαίουφανοῦς ἀπλουστεύσεως τῆς ἐθνικῆς γλώσσης, τοῦ ἐλευτέρου συμφυρμού σχεδὸν γυμνῆς τῆς νεολαίας ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τῆς ἀποσεύσεως πάσης κηδεμονίας, καὶ αὐτῆς τῆς ἀπὸ τῶν γονέων, τῆς ἀθεΐας, καὶ ἄλλων παντοίων ἀγαθῶν, ὅχι μόνον τὰ κρούσματα θὰ γίνωσι πολὺ σοβαρότερα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕλικόν τῆς αὐριανῆς κοινωνίας διαμορφοῦται νόθον καὶ στρεβλόν. Εἰς προσοχὴν λοιπὸν καὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ γονεῖς.

§§ Δὲν κείται, δυστυχῶς, ἔξω τῆς ἀληθείας παρατήρησις πολίτου, δημοσιευθεῖσα ἐν πρῶτῃ ἡ ἐφημερίδι, περὶ τῆς οὐ μόνον ἀκαίρου καὶ ἀκόσμου, ἀλλὰ καὶ ἀνιέρου χρησιμοποίησεως τῶν κωδῶνων τῶν ναῶν εἰς τε περιστατικὰ μηδεμίαν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὰς δημοσίας ἐν ταῖς ἐκκλησίαις προσευχάς, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ἱεροτελεστίας. Σμῆνῃ παιδίων καὶ ἄλλων χυδαίων ἀέργων ἀναρριχώμενα εἰς τὰ κωδωνοστάσια ἀμιλλῶνται ἐν ἀταξίᾳ εἰς ἀτελετητήτους καὶ ὀχληρὰς εἰς πάντας τοὺς περιοίκους κωδωνοκρουσίας, χωρὶς μηδεὶς τῶν ἐν τῷ ναῷ διακονούντων καὶ ἐχόντων εἰδικὸν μέλημα τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἱεροτελεστιῶν καὶ τὸ κόσμιον τῆς καθ' ὅλου θείας λατρείας νὰ λαμβάνη πρόνοιαν περὶ καταπαύσεως τῆς ἐπὶ τῶν κωδωνοστασίων ἀσχημίας. Ὅθεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπέστησε σοβαρῶν τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὑπομνήσας καὶ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

§§ Ἡ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ δυστυχήματος ἀγγλικοῦ ὑποβρυχίου σημειωθεῖσα κίνησις πρὸς κατάργησιν τοῦ βαρβαροῦ τούτου πολεμικοῦ θαλασσοῦ ὄπλου, καὶ ἂν ἐτι δὲν ἀπολήξῃ εἰς τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ ἀπάλειψιν ἀπὸ τοῦ καταλόγου τῶν ὄπλων τοῦ διεθνοῦς πολεμικοῦ κώδικος, ἀποτελεῖ ὅμως ἀξιοσημείωτον χαρακτη-

ριστικὸν τῶν ἀνθρωπιστικωτέρων ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀναγκαιῶς ἀγεται ἡ ἀνθρωπότης μετὰ τὴν τρομερῆν τοῦ τελευταίου πολέμου συμφορᾶν. Πιστεύομεν ἡμεῖς ἀδιστακτῶς ὅτι τοιαύτη ἰδέα, καὶ ῥιπτομένη ἀπλῶς σήμερον καὶ συζητουμένη, θάξυριζοβολήσῃ ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, τόσον δὲ τὰ ὑποβρύχια, ὅσον καὶ τὰ ἀσφυξιογόνα καὶ πᾶν ἀπάνθρωπον πολεμικὸν ὄπλον θὰ καταργηθούσιν, ἕως-ἕως δ' ἡ κατάργησις τῶν καρποφορήσῃ καὶ γενναιοτερόν τινα ἀφοπλισμὸν τῶν κρατῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς Βασιλομήτορος Ἀλεξάνδρας διελθὼν διὰ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὑπέβαλε τὰ συλλυπητήρια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν. Τὴν ἐπαύριον ὁ Ἄγγλος Πρεσβευτὴς κ. Τσῆταμ ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, ἐπισκεφθεὶς πάλιν προχθὲς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ προσκαλέσας αὐτὸν εἰς τὸ σήμερον τελούμενον μνημόσυνον. Ἐν τῷ σήμερον τελεσθέντι μνημοσύνῳ ἐν τῷ ἐνταῦθα Ἀγγλικῷ Ναῷ ὑπὲρ τῆς Βασιλομήτορος Ἀλεξάνδρας παρέστη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κορινθίας καὶ Κυθήρων.

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐμεσολάβησε παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῶν εἰς ἀγγόνην καταδικασθέντων τριῶν καταχραστῶν, ἐπανέλαβε δὲ τὴν παράκλησιν καὶ διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ὅστις διεβίβασεν αὐτῆν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπέτυχεν, ὅπως τοῦ ἐνὸς μόνου τῶν καταδικασθέντων, πολίτου ὄντος, ἀνασταλῇ ἡ ἐκτέλεσις.

—Ὡς «ἡμέρα τῶν πτωχῶν» κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὠρίσθη ἡ 14 Δεκεμβρίου, καθ' ἣν τὰ 85 ἐνοριακὰ Φιλόπτωχα Ταμεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς θὰ ζητήσωσι τὴν ἐλεημοσύνην τῶν ἐνοριτῶν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Ἡ κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ γενικοῦ τούτου ἐράνου ἀπετελέσθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Μιχαὴλ Κωνσταντινίδου, τοῦ ἀρχιμ. Προκοπίου Τζαβάρρα, τῶν Πρεσβυτέρων Παναγιώτου Καλογερέση καὶ τῶν κυριῶν Μ. Τσάκωνα, Μ. Ἀντωνάκου, Μαρίκας Ρουγιῆ καὶ Μ. Παναγιωτοπούλου.

—Ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὤρισεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὅπως καὶ ἐφέτος τελεῖται ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καθ' ἑκάστην Πέμπτην χάριν τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας ἡ θεία Λειτουργία μετὰ κηρύγματος ὑπὸ τῶν φοιτητῶν καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ καθηγητοῦ τῆς Λειτουργικῆς καὶ Ρητορικῆς. Ὡσαύτως ὤρισεν ὅπως καθ' ἑκάστην Κυριακὴν τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία ἐν τῷ αὐτῷ παρεκκλησίῳ χάριν τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων μετ' ἀνα-

λόγου πρὸς αὐτὰ κηρύγματος τοῦ Θεοῦ Λόγου. Κατηρτίσθη δὲ καὶ χορὸς ἐκ παιδῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς κ. Παπαῦ.

—Τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Τετάρτης τελευτήσας τὸν βίον, ἐκηδεύθη χθὲς ὁ ἱερεὺς Νικόλαος Λιβαθηνός. Ὁ μακαρίτης ἐκ Ζακύνθου ὁμώμενος ἦλθεν εἰς Ἀθήνας πρὸ 45 ἐτῶν περίπου, ἐφοίτησεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, τυχὼν τοῦ Θεολογικοῦ διπλώματος, ἐχρημάτισε δὲ Διάκονος εἰτα καὶ ἐφημέριος ἱερεὺς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ἐξ οὗ ἀπεσπάρθη πρὸ τιῶν ἐτῶν εἰς τὸν προσηρητημένον αὐτῷ ναὸν τῆς Καπνικαρέας, διδάσκων ταῦτοχρόνως καὶ εἰς διαφόρους Σχολὰς ὡς Καθηγητής. Ὑπῆρξε λίαν διακεκριμένος κληρικός, πνευματικός καὶ κήρυξ τοῦ θεοῦ λόγου δόκιμος, ἀφιλάργυρος καὶ ἐλεήμων, λίαν συμπαθὴς καὶ ἀγαπητὸς εἰς πάντας. Τῆς κηδείας αὐτοῦ προέστη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρισταμένων τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων καὶ πολλῶν ἱερέων. Προσεφώνησαν δὲ τὸν νεκρὸν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρυστίας, ὁ αἰδεσ. Ἡλίας Ἀνδρικόπουλος ἐκ μέρους τοῦ ἱεροῦ Συνδέσμου καὶ ὁ αἰδεσ. Π. Στελλάκης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Κατ' εἰδήσεις [τῶν αἰγυπτιακῶν φύλλων αἱ συσκέψεις μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Κοινοτήτων Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου καὶ τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου διὰ τὴν ἐγκύκλιον ἐγένοντο ἐν πνεύματι ἐγκαρδίου συνεννοήσεως. Ὁμοφώνως ἐλήφθησαν αἱ ἐξῆς ἀποφάσεις: 1) Νὰ συνταχθούσιν κανονισμοὶ τοῦ Πατριαρχείου, οἱ ὅποιοι νὰ ὑποβληθούσιν πρὸς τὸν νέον Πατριάρχην εὐθὺς μόλις οὗτος ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του· 2) Νὰ συσταθῇ Σύνοδος τοῦ Θρόνου μετ' ἀνάλογον δύναμιν, ἡ ὅποια νὰ συνδιοικῇ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἥτις νὰ εἶνε συνυπεύθυνος μετὰ τοῦ πατριαρχοῦ ὁ ὁποῖος νὰ εἶνε ἐκτελεστής τῶν ἀποφάσεών της· 3) Νὰ γίνῃ περισυλλογὴ τῶν οικονομικῶν τοῦ Θρόνου, αὔξησις τῶν πόρων αὐτοῦ καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ προσήκων ἔλεγχος· 4) Νὰ ἀνεγερθῶσι Πατριαρχικοὶ ναοὶ καὶ Πατριαρχεῖα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καΐρῳ· 5) Νὰ ληφθῇ ἄμεσος φροντίς ὅπως κτισθούσιν ἐπὶ τῶν πατριαρχικῶν γηπέδων προσοδοφόρα ἀκίνητα· 6) Νὰ ἰδρυθῇ Ἱερατικὴ Σχολή· 7) Νὰ ἰδρυθῇ ταμεῖον διὰ τοὺς ἀτόμαχους ἱερεῖς· 8) Νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ὁ νέος ὁργανισμὸς τῶν πατριαρχικῶν δικαστηρίων καὶ νὰ ἐπιστευσθῇ ἡ σύνταξις τῆς σχετικῆς Δικονομίας. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν ἐπισήμως αἱ ἀποφάσεις ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας, συνεζητήθη ἐπίσης καὶ ἡ πρότασις ὅπως συσταθῇ Μικτὸν Ἐθνικὸν Συμβούλιον τοῦ Πατριαρχείου. Ἐπί-

σης συνεξηγήθη και ὁ καθορισμὸς τῶν σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὰς ὀρθοδόξους Κοινότητες. Ἄλλ' ἐπὶ τῶν δύο τούτων σημείων, μολονότι αἱ ἐπ' αὐτῶν ἀντιλήψεις τῶν ἱεραρχῶν ἀντεπεκρίνοντο πλήρως εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, δὲν ἐλήφθησαν ἐπίσημοι ἀποφάσεις. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοφόρων ἰδιὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν οὗτος ὠρίσθη εἰς 275. Ἐκ τούτων 75 εἶνε αἱ ψῆφοι τῶν κληρικῶν. Περὶ τοὺς 40 εἶναι αἱ ψῆφοι, αἵτινες ἀπεφασίσθη ὅπως δοθοῦν εἰς τοὺς Σύρους, οἱ ὅποιοι θὰ ὀργανωθοῦν εἰς ἰδιαιτέρους ἐκλογικούς ὀμίλους, ἔξ ὧν θὰ ὑποδειχθοῦν αἱ ἀνωτέρω 40 ψῆφοι, εἰς ἃς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Σύροι κληρικοί. Αἱ ὑπόλοιποι 160 ψῆφοι θὰ εἶναι αἱ ψῆφοι τῶν Κοινοτικῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» ὅτι οἱ ἐν Ἀμερικῇ Σύροι ὀρθόδοξοι ἀπὸ μακροῦ εὐρίσκονται κατατετημημένοι εἰς διαφόρους ἐκκλησιαστικὰς μερίδας. Αἱ μερίδες αὗται σήμερον εἶναι τέσσαρες: 1) ἡ τῶν ὀπισθοφρόνων, οἵτινες ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον Εὐθύμιον ἀναγνωρίζουσιν ὡς ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχὴν τὴν ἐν Κάρλοβιτς Ἱ. Σύνοδον τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὀύσων Ἀρχιερέων, 2) ἡ τῶν ὑποστηριζόντων τὸ κύρος καὶ τὴν κανονικότητα τοῦ ἐντολῆ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας χειροτονηθέντος ἐπισκόπου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Σύρων Βίκτωρος, 3) ἡ τοῦ Μητροπολίτου πρώην Σελευκείας Γεωμανοῦ, ὅστις, σταλεῖς ἐκεῖσε ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μ. ἵνα διαλλάξῃ τοὺς διισταμένους, διεκδικεῖ ἤδη τὴν θρησκευτικὴν ἀρχηγίαν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Συρίων, καὶ 4) ἡ ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ζαχαρίαν, ὅστις σταλεῖς πέρυσιν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μ. διὰ τὴν χειροτονίαν τοῦ Βίκτωρος, ἐνεφανίσθη ἤδη ὡς δικαιόμενος νὰ κυβερνᾷ τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίαν τῶν ὀρθοδόξων Σύρων. Πρὸς συμβιβασμὸν τῶν οὕτως ἀντιμαχομένων μερίδων ἐστάλη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας ὡς πληρεξούσιος αὐτοῦ ὁ ἀρχ. Ἀναν. Κασσάπ, ὅστις ἐλπίζεται παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων κύκλων ὅτι θὰ δυνηθῇ ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν κανονικὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

BIBLIA

Γεωργίου Κ. Ἀρβανιτάκη, Σκέψεις ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Ἀθήναι 1925 (σελίδες 46). Ὁ καὶ ἐκ πλείστον ἄλλων ἔργων γνωστὸς συγγραφεὺς, ἐκ τῶν ἐγγύς μελετητῆς καὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων, ἅτε ἐπὶ μακρὰ ἔτη καὶ ἐν Παλαιστίνῃ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ διατρίψας καὶ ἐνεργῶς ἀναμιχθεὶς εἰς τὰ κοινά, διὰ τοῦ ἔργου του τούτου ἀνέλαβε νὰ διαφωτίσῃ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ κυρίως ὀρθόδοξον κοινὸν περὶ τῆς μεγάλης καὶ πολλαπλῆς σημερινῆς σπουδαιότητος καὶ ἀποστολῆς τοῦ πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας, ὅστις, ἐπομένως, ἀπαιτεῖ καὶ τὸν ἀνάλογον οἰακοστρόφον. Ἡ προσωπικὴ του δὲ γνώμη εἶνε ὅτι πάντας τοὺς δρους τῶν συγχρόνων ἀπαιτήσεων πληροὶ μόνος ὁ Πατριάρχης πρ. Κων/πόλεως κ. Μελέτιος, δὲν καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν ψῆφον τῶν ἐκλογέων.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Ἡγερομενοσυμβούλιον τῆς ἱ.α. Μονῆς Τριτοῦλοιο διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθειν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν

ἐν Τριτοίῳ τῆ 28 Ν εμβρίου 1925 ἔτους ἡμέρα Σάββατον καὶ ὥρ. 10-12 τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβ. λιογράφου Σοτίου, ἡ 5)ετῆς ἐνοικίας 1) τῆς παλαισαπέλου 2) ἀγελδομανδρίου καὶ 3) οἱ κείτῃ τῆς Μονῆς Ὀρφανοῦ ἐδρισκόμενοι κῆτοι τῆς Μονῆς Τριτοῦλοιο ὑπὸ τῶν δρους καὶ ἀποχρεώσεις τῆς δπ. αρθ. 131 ἐ. ἔ. διακηρύξεως Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Τριτοῦλοιο. 14 Ν]βριου 1925.

Τὸ Ἡγερομενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Κλειτῶν διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθειν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ μωνοετῆς ἐνοικίας τοῦ ὕψους Κίραβος Μενίλου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 29ην Νοεμβρίου ἡμέραν Κοριακὴν καὶ ὥραν 10 12 π. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κκυοργοδικεῖου Ἀθηνῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβ. τοῦ Γ. Λιακποδίου. Πληροφορία παρέχονται εἰς τὰ ἐν Ἀθῆναις γραφεῖα τῆς Μονῆς (Ὅδες Β. βρέα 4)

Τὸ Ἡγερομενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Γεωργίου ἐν Λεοκαδὶ, προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθειν εἰς δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἐνεργηθησάμενη κατὰ τὴν 29 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κοριακὴν καὶ ἀπὸ τῆς 10 12 μετ.β. τῆς ἐν τῇ κοινότητι Ἀλεξάνδρου ἐνώπιον τοῦ Συμβ. λιογράφου Β. Μισοραϊτοῦ ὁ ὅπως ἐνεργεῖται εἰς τὴν μὴ ἀγρολητικῶν ἐλαϊοδένδρων τῆς Μονῆς. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δόνανται νὰ ληθῶσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Ὁ Ἡγερομενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σηπταίου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθειν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ὁ ὀρόμος τῆς Μονῆς κείμενος ἐν τῇ θέσει Κολοδίου Τριτοῦ. δὲ μὲν πενταετίαν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ χωρίῳ Σηπταίου τὴν 22ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κοριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π.μ. ἔξωθι τοῦ πενταετιοῦ Ἰωάννου Βλαχάδου καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβουλογραφούντος Εἰρενοδίκου Τσιτς. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι ἐν τῇ δημοπρασίᾳ θέλουσι καταβῆναι τὸ 1/10 τοῦ ἐτησίου μισθώματος καθὼς καὶ ἀξιώχρεον ἐπιτογῆς. Οἱ δροι συγγραφῆς ἀποχρεώσεων ἐδρισκονται ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς ἐ. ἔ. οἱ βουλόμενοι δόνανται νὰ ληθῶσι γνῶσιν.

Τὸ Ἡγερομενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καυδῆλος διακηρύττει ὅτι ἀπορωθέντων τῶν πρκατικῶν τῆς δημοπρασίας τῆς δευτέρας ἐνεκτικῆς τοῦ ἐν θέσει Δελιέζης λ. β. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κωνσταντίνου ἐπαπαλαμβάνεται αὐτῇ τὴν 29 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κοριακὴν ἐν Καυδῆλῳ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλογράφου Ὀρχ. μενοῦ Ἰωάννου Πρωτοετηρίου καὶ ἐ. ἔ. μέλους τοῦ Ἡγερομενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς συμφώνως τῶν δρων τῆς ἀρχικῆς δπ. αρθ. 224 διακηρύξεως καὶ τῆς νέας τοιαύτης συμπληρωματικῆς δπ. αρθ. 235 τῶν δρων τὰ πρωτότοκα δπάρχον εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς, ἀντιγραφεὶς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Προέδρου τῆς κοινότητος καὶ εἰς τὸ βουλόμενοι νὰ γίνων ἐνοικιασται ἄς προσέλθουν νὰ ληθῶσι γνῶσιν. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Καυδῆλα 13 Νοεμβρίου 1925.

Ἐν Ἀθῆναις Τύποις «Φοῖβος» ὁδὸς Σταδίου 88